8ste JAARGANG. CURACAO DEN 21n FEBRUARI 1891. N° 373

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD:
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Prins Boudewijn van Vlaanderen.

———o———

Weder is een koninklijke familie en geheel een volk getroffen door het afsterven van een beminden prins. De jeugdige Boudewijn, zoon van den Graaf van Vlaanderen is, gelijk de telegrammen ons reeds meldden, den 23 Januari overleden. Nog kort geleden volgde hij in den droevigen lijkstoet, die het stoffelijk overschot van onzen geliefden en onvergetelijken Vorst Willem III naar zijn laatste rustplaats voerde — hoe weinig zal hij toen gedacht hebben, dat de aarde zich weldra ook voor hem ging ontsluiten, om zijn gebeente te ontvangen in haar schoot. Te zwaarder treft die slag, wijl niets die treurige tijding deed voorzien. De prins, een jongeling van rijzige gestalte en zeer sterk gestel, was tot voor weinige dagen nog vol levenslust; hij had zelf veel gewaakt aan het ziekbed zijner veelgeliefde zuster, prinses Henriette, die door eene ernstige ziekte (longontsteking) was aangestast.

Voor eenige dagen deed prins Boudewijn eene verkoudheid op, waarom hij zich weinig bekommerd heeft, en deze is plotseling overgegaan in eene heftige longontsteking. Naar het heet, heeft etterafscheiding bloedvergiftiging tengevolge gehad en deze den toestand ernstig en later hopeloos gemaakt. Daarna zijn den Prins de laatste HH. Sacramenten toegediend door den pastoor der naburige kerk *Saint-Jaques-sur-Coudenberg*, en in den daaropvolgenden nacht tusschen half twee en twee uur is hij bij volle kennis overleden. Hij dankte allen, die om zijn sterfbed stonden, voor hunne toewijdende liefde, waarvan zij vooral in deze dagen blijk hadden gegeven. Daarna kustte hij zijne ouders aan het voorhoofd en legde zijne hand op de hoofden van prinses Josephine en prins Albert, die bij het sterfbed van hun broeder geknield lagen, waarna hij met de hand alle aanwezigen ten afscheid wenkte, en ten 1¾ ure zeide de geneesheer Mélis met een door tranen verstikte stem tot de diepbedroefde moeder: “*Madame, Monseigneur est mort.* De gravin van Vlaanderen was der wanhoop nabij. Toen haar zoon den laatsten adem uitblies, viel zij voorover en was zij als krankzinnig van smart. Men heeft haar met kracht moeten vasthouden om haar te beletten in hare droefheid een daad van wanhoop te begaan.

De Koning en de Koningin hadden zich Donderdag-namiddag naar den koninklijken grafkelder in de kerk te Laeken begeven, teneinde aan het graf van hun eenigen zoon, den hertog van Brabant, die den 22n Januari 1869 overleed, te bidden, toen bij het verlaten der kerk hen een dringende depêche aan het ziekbed riep van prins Boudewijn, den tweeden troonopvolger, die overleed bijna op denzelfden dag, waarop de eerste hem voor 22 jaren in den dood is voorgegaan. Algemeen was de droefheid en in het leger heeft de plotselinge dood van den jongen prins, die daarin den rang van kapitein der karabiniers bekleedde en algemeen bemind was, een verpletterenden indruk teweeggebracht.

De geheele stad was door de onverwachte treurmare als verbijsterd. Overal vormden zich groepjes, die zich over het vreeselijk bericht onderhielden, en was de nationale vlag halfstok of in rouwfloers gehuld uitgestoken. De geheele bevolking deelde in de smart der zwaarbeproefde koninklijke familie. Op prins Boudewijn, met zoo schitterende gaven van geest en gemoed bedeeld, werden terecht zoo groote verwachtingen gebouwd en nu sloeg de dood aan al die verwachtingen den bodem in. In den omtrek van het paleis heerschte een akelige stilte. Politieagenten waakten, dat er geen gerucht gemaakt werd, want men verborg zorgvuldig het vreeselijk nieuws voor prinses Henriette, de oudste zuster van den overleden prins, die zoo wonderbaarlijk van den dood gered en nog uiterst zwak was.

Vooral in het Vlaamsche land heeft 's Prinsen dood diepe verslagenheid teweeggebracht. Hij was de lieveling der Vlamelingen, wier taal hij sprak, en die hem dan ook „ ons prinske ” noemden. Ook in het leger, waarvan hij met zooveel toewijding deel uitmaakte, was hij zeer bemind. De Koning had voor zijn neef een bijzondere genegenheid en onderrichtte zijn vermoedelijken opvolger zelf in de politieke en koloniale kwestiën, die hem zoo nauw aan het hart lagen. Bovenal was de Prins de oogappel zijner ouders om zijn zacht karakter, zijn helder verstand, zijn vroom gemoed en zijn ordelijk leven. In militaire, œconomische en sociale kwesties had de jeugdige prins reeds meermalen zijn inzicht en belangstelling getoond, niet minder in kunst en letteren.

Zijn lijk werd overgebracht naar de kamer tegenover die, waarin de prins gestorven was. Het is het vertrek, waar hij gewoon was zijn maaltijden te gebruiken, waar hij zijn dagbladen en tijdschriften las, waar hij zijn boeken had en werkte; aan den muur hangen de portretten van zijn grootouders Leopold I en Louise Maria.

Daar rustte nu de arme prins op zijn paradebed, in groot uniform van kapitein der karabiniers met een rozenkrans en een kruis in de saamgevouwen handen. Aan het hoofd van het paradebed stond het processiekruis der parochiekerk. In een hoek bad een liefdezuster. Nabij het lijk staan twee ordonnansofficieren en aan deur twee bedienden in livrei, zwart met goud.

Hoe verschilt dit sterfbed geheel van dat des prinsen Rudolf van Oostenrijk, naar wiên het voorbarige, schokkende telegram, dat wij hier ontvingen, heenwees. Alle troostmiddelen van den katholieken godsdienst, met de grootste plechtigheden toegediend, hebben den hoogen lijder bij zijn sterfbed omringd.

Den 29 Jan. is onder algemeene deelneming der bevolking de jeugdige Belgische kroonprins grafwaarts gedragen. Reeds zeer vroeg in den morgen vulde een groote menigte de straten, waar langs de lijkstoet trekken zou. Van alle huizen hingen rouwsversieringen af; de straatlantarens, met rouwfloers omhuld, waren ontstoken. De kanonschoten vermengden hun zwaren toon met het sombere gelui der klokken.

De hemel aanvankelijk door helderen zonneschijn verlicht, werd van lieverlede met wolken bedekt, geheel in overeenstemming met den algemeenen rouw.

Om halfelf verliet de stoet het paleis van den graaf van Vlaanderen. Ten gevolge van het groot gedrang kon hij zich slechts langzaam en met moeite voortbewegen tusschen de haagsgewijze opgestelde troepen en kwam dan ook eerst een kwartier later dan op het programma aangegeven was, in de kerk aan. Van het paleis naar de kerk volgde de koninklijke familie te voet het stoffelijk overschot van den diep betreurden prins, door onderofficieren van verschillende wapens gedragen.

De koning, de graaf van Vlaanderen en prins Albert waren in groot tenue gekleed, met rouwkrip om den arm. De koning zichtbaar aan groote smart ter prooi, liep diep voorovergebogen; de graaf van Vlaanderen en prins Albert weenden bij het binnentreden der kerk. De menigte, die zich achter de troepen verdrong, sloeg met den diepsten eerbied en in stillen weemoed den stoet gade, terwijl de muziekkorpsen treurmarschen speelden.

Daar werd de koninklijke familie ontvangen door den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen, Mgr. Goossens, van de overige bisschoppen omgeven. Achter haar volgden prins Heinrich van Pruisen en alle vreemde prinsen en vertegenwoordigers van buitenlandsche vorsten.

De lijkdienst, door den kardinaal-aartsbisschop opgedragen, duurde tot over twaalven. Daarna werd het lijk weder op den lijkwagen geplaatst en stelde de stoet zich opnieuw in beweging. De leden der koninklijke familie, de vreemde prinsen en vertegenwoordigers van het *corps diplomatique* de leden van Senaat en Kamer stapten in de gereedstaande rijtuigen om den lijkwagen naar Laeken te

FEUILLETON.

ALGO ARIBA NOS REY DEFUNTOE
WILLEM III.

Señor K. A. van der Weijde, na Apeldoorn (Holanda) a saca un historia di bida di S. M. Willem III, koe ta doena nos diferente pasagenan boenita koe ta haci nos conocé i estima e Rey, como un hende nobel i dignoe.

Den di es historia nos ta leza es koe ta sigi:

Un, dia koe Rey tabata busca su diberticion piscando banda di *Het Loo*, un pobercito coenukero a jega-ai masjar spantar.

“Ta kiko e pobercito kier?” S. M. a puntra.

Un di su adjudantnan ta bai informá i ta bolbé coe e nobo tristoe, koe e pober a perdé un tras di otro su tres baca k'e tabatin, i koe awor el a keda basjí i desesperá.

“Pobercito” Rey a murmura. “Doené pa awor un trinta florin boemá.”

E adjudant a respondé, koe é no tabatin trinta florin.

“Bisé anto, e Rey a contesta, pé bini majan na palacio; é por pasa rond també toema un cos cerca Señores di corte.

Dia sigiente e homber a bini; el a haja su trinta florin i ariba esai bastante fuerte boenita koe e Señoresnan di corte di Rey a doené. E homber a coeminza conta historia di su disgracianan. Ora Rey a tendé su miseria den toer su particularidad, el a sinti tantoe compasion, k'el a manda su adjudant, doena e pobercitoe un baca for di Rey mes su mes stal. Iasina e coenukero a sali contentoe cerca Rey, su sacoe jen di placa, halando su baca su cabuja.

* * *

Un otro dia masjar calor, den luna di Juni, S. M. tabata piscá trobé coe su corte den kanaal cerca Apeldoorn. Solo tabata kima masjá, i apesar koe nan tabata diberti nan bon, e calor no tabata pa wanta. Mientra koe Rey tabata para ariba un brug chikitoe, kimando den solo, dos mucha ta subi pia abao i pober bistir. Es un por tin diez-un anja i e otro ocho. Un asetji di fruta frescoe cargando den su mân, e major ta jega sin miedoe cerca Rey, i dici: Majestad, mama ta pidi, si Rey kier ta'sina bon di poerba e fruta frescoe aki? Es anja fruta tabata masjar scars, i kiko lo a gusta Rey mas tantoe, den un calor asina, koe fruta frescoe?

“Mi bon mucha, ta masjar cariñoso di bo i bo mama, e Rey a contesta.”

I papiando asina, é ta piki un dos fruta for di asetji, koe e mucha ta tené semper den su mân.

E Rey ta combida awor henter su corte di poerba també di e fruta frescoe, i ta puntra e muchanan na oenda nan ta biba.

“Ai, Majestad, den e casitoe ai.”

“I cuantoe paloe di fruta bo mama tin?”

“Un sol, Majestad.”

“E tin hopi fruta ainda?”

“Awé no mas,” e mucha ta respondé naifamente.

Ora asetji tabata basjí, su Majestad a bisa un cos na su adjudant, koe tabata para un banda di djé, i esakí a tira un placa grandi di plata den asetji. Rey a manda e muchanan, gradici nan mama masjar tantoe i el a dispacha nan. Atardi na mesa, su Majestad a trecé e dos mucha na combersacion, i informando cerca su jaagdor, el a tende, koe e mama djé muchanan tabata un biuda coe dos jioe, i den masjar grandi necesidad. Su Majestad a bisa p'é dos mucha bini otro majan na palacio. Nan a bini na ora, coe nan mes bistir kibra. Ma un mei ora despues, nan a sali cerca Rey, di cabez té na pia den bistir nobo, mas ricoe i contentoe koe Rey mes. —

* * *

Rey tabatin un coenucoe coe hopi baca, koe el a bai mira muchoe bez. Un dia koe el a drenta aja coe su hendenan, el a haja un coenukeroe koe tabata bisélé, koe el a tendé papia tantoe ariba bestia di su majestad, k'é mes tabatin gustoe di mira.

„Por ta masjar bon,” Rey a contesta di bon beis, i el mes a pasa su coenucoe rond k'e coenukeroe, mientra su corte a sigié atras.

Ora e homber a mira henter coral, sin papia ni un palabra, Rey a

volgen. Deze was eenvoudig en in strengen stijl gebouwd, maar bedekt door ontelbare bloemkransen.

Langs den geheelen weg naar Laeken stond een dichte menigte geschaard, ernstig en zwijgend, deelnemend in de smart der koninklijk familie.

Tien minuten voor tweeën kwam de lijkstoet te midden eener ontroerde menigte in de kerk van Laeken aan. Hier verrichtte de aartsbisschop van Mechelen de lijkplechtigheden. De koning, de graaf van Vlaanderen, prins Albert en de vreemde prinsen volgden de baar in het grafgewelf. Nadat om halfdrie de treurige plechtigheid was afgeloopen, keerden de vorstelijke personen in hun rijtuigen naar Brussel terug.

Door dit verscheiden werden de schoonste verwachtingen van geheel België bitter te leur gesteld. Maar moge *Figaro* beweren, dat de geesel Gods over de prinsen gaat, uit koninklijk bloed gesproten, hier is de barmhartigheid Gods zichtbaar, die den jeugdigen prins uit het bederf dezer wereld wegnam, om hem in plaats van een aardsche een onvergankelijke, hemelsche kroon op het hoofd te drukken.

Eenige bijzonderheden aangaande Bismarck's ontslag.

De parijsche correspondent van den *Times*, de heer Von Blowitz, deelt in dat dagblad de volgende bijzonderheden mede betreffende den val van den ex-kanselier des Duitschen Keizerrijks:

In de laatste tijden van zijn macht was de prins geworden een struikelblok, een hindernis, een oorzaak van verbittering voor iedereen, een gestadige moeielijkheid voor de afdoening van de openbare zaken. Hij liet de leden van het Ministerie, welks hoofd hij was, links liggen. Hij luisterde naar geen van hun bedenkingen, en na hen verstrooid te hebben aangehoord, gaf hij besliste bevelen alsof zij niets gezegd hadden.

Alleen ten gevolge van den grootsten aandrang vertoonde hij zich; hij ontving volstrekt niemand dan hen die hij, naar zijn luim, ontboden had. Hij duldde geen enkele opmerking en luisterde met een toegeeflijken glimlach, waarin reeds vooraf een veroordeeling te lezen was, naar de ideeën, welke zijn jonge meester voor hem ontvouwde. Hij beklaagde zich erg zoodra men in de kleinste zaak beslist had, zonder hem te raadplegen, en hij verklaarde zich door arbeid overstelpt, als men hem stukken ter teekening bracht. Hij was inderdaad de schrik geworden van allen, die hem moesten naderen. Niemand dorst hem tegenspreken. In de betrekkingen zelfs, welke Wilhelm II met hem onderhield, kwamen tusschenpoozen voor, waarin deze hem niet zag, hetzij omdat de Keizer hem niet durfde storen, hetzij omdat hij verbitterd was over de houding welke zijn Kanselier tegenover hem volhield. Eindelijk brak de twist uit over een betrekkelijk ondergeschikte quaestie, en het keizerlijke misnoegen, zoo lang bedwongen, barstte los. De Kanselier, onvoorziens getroffen, geraakte van zijn stuk en zei eensklaps: „Dan blijft mij slechts over, Uwe Majesteit mijn ontslag aan te bieden."

De Keizer zweeg; prins Bismarck ging heen.

Toen twee uren later het verzoek om ontslag niet ontvangen was, zond de Keizer een van zijn adjudanten naar prins Bismarck. De Kanselier ontving hem met buitengewone hartelijkheid; hij meende zeker te zijn dat de Keizer hem liet verzoeken, bij hem te komen en het plan tot ontslagneming op te geven.

Juist het tegendeel bleek: de adjudant had in last, het schriftelijk verzoek om ontslag van den Kanselier bij den Keizer te brengen. Prins Bismarck stond verslagen en was diep ontroerd. Hij verontschuldigde zich, zijn verzoek om ontslag niet gereed gemaakt te hebben, en verschoof dit tot den volgenden dag. Des anderendaags kwam dezelfde adjudant terug. Ditmaal ontving prins Bismarck hem met meer kalmte, maar opnieuw verontschuldigde hij zich, zeggende dat hij, alvorens zijn verzoek om ontslag op schrift te brengen, een noodzakelijk bezoek moest afleggen.

De adjudant vertrok, en de Kanselier bracht het bezoek, waarvan hij had gesproken.

Dit bezoek — ternauwernood zal men het kunnen gelooven, en toch verzeker ik dat al wat ik hier zeg de striktste waarheid is,—dit bezoek gold de moeder des Keizers, keizerin Frederik.

En in hetgeen volgt zou men meenen een bedrijf uit Shakespeare's werken te lezen:

In de verbijstering over zijn val ging de man, die daags te voren nog de groote Kanselier was, zich vernederen voor haar, die hij-zelf zoozeer vernederd had. Hij legde haar het gevaar bloot, dat het Duitsche Keizerrijk door zijn val liep, de noodlottige gevolgen, aan welke de jonge Keizer zich prijsgaf, door den stichter van het Keizerrijk omver te werpen. Hij smeekte haar tusschenkomst af bij haar zoon, om Duitschland rampen, zijn souverein wroeging en diens getrouwsten dienaar onverdiende vernederingen te besparen.

De Keizerin hoorde hem tot het einde toe aan. Zij zag hoe voor haar de man zich vernederde, die haar en haar gemaal met een onverbiddelijken haat had vervolgd en mistrouwen had gezaaid tusschen den vader en den zoon, tusschen den erfgenaam der kroon en de Keizerin, zijn moeder; en ongetwijfeld, op dat oogenblik, een der wonderlijkste oogenblikken in de hedendaagsche geschiedenis, kon zij in al zijn volheid het genot smaken, aan haar voeten den verwoeden vijand te zien, overwonnen door dienzelfden zoon, van wien hij gemeend had een onverzoenlijk werktuig tegen haar-zelve te maken.

Toen zich in al haar waardigheid oprichtend, terwijl ironie en versmading zich op haar gelaat afspiegelden, daar staande tegelijk als de moeder, de Keizerin en de vrouw, gaf zij met een enkel woord dien voor haar neergebogen diplomaat al de beleedigingen terug, welke hij haar had aangedaan.

„Ik betreur het levendig," sprak zij, „tot machteloosheid gebracht te zijn; ik zou er een bijzonder genoegen in gevonden hebben, ter uwe gunste bij mijn zoon tusschenbeide te treden. Maar gij hebt zoodanig al uw macht gebruikt, om zijn hart en geest van mij te vervreemden, dat de machteloosheid, waarin ik op dit uur verkeer, op u neerkomt, en ik slechts getuige kan zijn van uw val, zonder dien een oogenblik te kunnen vertragen. Wanneer gij niet meer dáár zult zijn, zal mijn zoon misschien zich weer tot mij getrokken gevoelen, doch dan is het te laat voor mij, om u te hulp te komen."

De onder dit woord verpletterde prins liet het hoofd zakken en vertrok, achteruitgaande.

Het was 20e Maart. Toen hij ten zijnent terugkeerde, vond hij den adjudant des Keizers, die te derde male het verzoek om ontslag kwam vragen, en hij stelde het hem ter hand.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij gouvernements beschikking dd. 16 dezer N°. 96, is de heer C. A. Phanstiehl belast met de waarneming der functiën van Gouvernements Geneeskundige op *Saba*.

De Koloniale Ontvanger te Curaçao brengt in herinnering van een ieder, dat ten zijnen kantore in geen geval meer dan Tien Gulden zilveren pasmunt wordt in betaling genomen, en zulks ingevolge de Wet van 26 November 1847 Staatsblad N°. 69, alhier afgekondigd 27 April 1854, P. B. N°. 12.

Lijst van brieven, die onbestelbaar zijn bevonden:

Nicolas van der Dys, M. H. Steven 4, Isabel Gomez Sosa, Asiente Rodrige, Maraya Hoijer, D. Goldsmith & C°., Wiliam Smitt, Ascencion Isava, Rafael Juliao, Everst, Ascencion de Bueso.

Aangeteekende stukken:
Jean Heinen.

De Commissie, benoemd tot het afnemen der examens bedoeld in artt. 29, 32 en 45 van de Onderwijs. Verordening, gedurende het jaar 1891, zal hare zittingen houden in de maanden *Mei* en *November*.

Zij, die tot het afleggen van een dier examens wenschen te te worden toegelaten, moeten zich voor 1°. *April* of 1°. *October* schriftelijk tot den Voorzitter der genoemde Commissie wenden.

Woensdag jongstleden had de treffende begrafenis plaats van den heer James Saunderson, onderofficier aan het boord van het hier toevend Engelsch oorlogsschip en slechts drie en twintig jaren tellend. Een val uit de mast kostte hem het leven. De bemanning van genoemden bodem; alsmede een afdeeling Nederlandsche mariniers begeleidden het stoffelijk overschot naar de Protestantsche begraafplaats te Pietermaai. Aldaar verrichtte de aalmoezenier van het Engelsche schip, een Anglikaansch geestelijke, met stool en roket bekleed de plechtigheden, die, evenals het op het graf van den jeugdigen zeeman geplante kruis, de troostvolle hoop op een beter leven en het geloof aan de wederopstanding luide verkondigden.

De Curaçaosche Paarden-Spoorweg maatschappij heeft bepaald, dat de prijs per rit, van den 1sten Maart af, voor alle uren van den dag weder acht cents zal bedragen. Tevens zal zij den aandeelhouders voor elk aandeel een dividend uitkeeren van ƒ2.50

Het Bestuur der Aruba-Phosphaat Maatschappij heeft besloten onder haar aandeelhouders een provisioneel dividend van ƒ650 te verdeelen.

Het jongste nummer van den *Imparcial* bevat een warm gestelde dankbetuiging van den heer J. M. Urdaneta, wiens Echtgenoote, gedurende verscheidene jaren blind, in het Gasthuis een operatie aan de oogen heeft ondergaan, met het gelukkig gevolg, dat zij het gezicht heeft teruggekregen.

Op de eerste plaats betreft dien dank den verdienstelijken geneesheer en oogdokter Dr. H. Ferguson, die met deze operatie zijn gevestigden roem niet weinig heeft vermeerderd. Voorts brengt de steller een warme hulde aan de verpleging der onvolprezen Zusters van Liefde en spreekt zijn dankbaarheid uit over de voorkomende welwillendheid van den Hoog Eerwaarden Heer Mgr. F. Kieckens, terwijl hij zijn hartelijk stuk besluit met een dankbetuiging aan de leden der Curaçaosche maatschappij in het algemeen.

Wij wenschen den heer Urdaneta en zijn Echtgenoote geluk en prijzen de gevoelens, welke hem deze dankbetuiging in de pen hebben gegeven.

NEDERLAND.

— Het *J. des Débats*, dat steeds de houding van Nederland ten opzichte van de Congo-kwestie heeft verdedigd, zet voor zijne lezers uiteen wat Nederland in deze gedaan heeft: stelt in het licht, dat de heffing van invoerrechten, die den handel belemmeren, zelve in strijd is met den wensch, om de slavernij te bestrijden, daar juist de handel het krachtigste middel is, om het doel te bereiken, en zegt ten slotte, dat Nederland nu op aandringen van alle Mogendheden, de beide acten geteekend heeft, het alle verantwoordelijkheid voor de gevolgen, die er uit kunnen voortvloeien, van zich kan werpen.

— De ZEw. hr. J. W. Brouwers, pastoor te Bovenkerk, en dr. W. F. Nuyens te Westwoud, zijn benoemd tot buitenlandsche leden van de Vlaamsche Academie.

Indie.—Aan de Indische bladen wordt over de aldaar plaats gehad hebbende aardbeving het volgende ontleend:

Een reeks van aardbevingen is gedurende eenige dagen in het westen en midden van Java waargenomen. Alleen te Joana hebben de aardschuddingen ernstig onheil veroorzaakt.

Een in het *Bat. Hbl.* opgenomen telegram uit die plaats gedagteekend, meldt, dat er op 13 Dec. de pakhuizen van de fabrieken Trangkil en Pakier zijn ingestort en alle andere min of meer beschadigd zijn. Zeventien Chineezen zijn bovendien omgekomen.

De Chineesche kamp te Joana ligt bijna geheel in puin. Verschillende woningen alsmede twee groote suikerpakhuizen zijn ingestort; Europeanen zijn niet bij het ongeval omgekomen.

De opiumpachter is gedood; zijn lijk werd onder de puinhoopen weggehaald. Hij bevond zich tijdens de aardbeving in het speelhuis. De verliezers zijn dadelijk naar buiten gevlucht; de winners wilden eerst hun geld meenemen en zijn daardoor allen onder de neerstortende puinen omgekomen.

BUITENLAND.

Rome.— De Paus heeft den verwachten brief van dom Carlos, waarin deze Z. H. op het voorbeeld van koning Leopold zou verzoeken, zijne bemiddeling in het Portugeesch Congoleesch geschil tot een scheidsrechterlijke uitspraak uit te strekken, eerst laat ontvangen. De Italiaansche diplomatie stelde alle pogingen in het werk, om dien stap te voorkomen; zij werkte daartoe op de Portugeesche koningin moeder Maria Pia, die eene zuster is van koning Humbert. Deze intriges zijn echter vergeefsch gebleken.

— De H. Vader heeft een breve aan alle Christen-geloovigen uitgevaardigd, waarin hij naar aanleiding der aanstaande driehonderdjarige herdenking van den dood des H. Aloysius

---

puntra porfin: "i com bo ta haja mi bestia awor?"

"Si Sire, e homber eenvoudig a respondé sin miedoe: e bestianan ta bien boenita i sigur bo a paga hopi placa pa nan na Inglatera; ma mi bestia ta muchoe mas boenita i no asina caroe, esai mi ta sigura bo Majestad."

"Esta bobo," un di Señoresnan di corte di Rey a murmura na frances.

Rey a tendé es palabra, i abordando na su corte, é dici: "e homber ta papia berdad coe mi, mara koe toer tabata haci semper asina.—

***

Rey Willem III tabata stima muziek masjar i muchoe bez el a doena prueba di un capacidad grandi den di e arte. El tabata un companista mes di bastante mérito. Maestro di Rey, señor van der Does, un musico famoso tabata acompanja Rey toer día den su egercicionan musical. Nan ta sigura koe nan a representa mas koe un *opera* bao di nomber di señor van der Does, koe Rey a componé.—

***

Manera un Tata, Rey Willem III a percura pa su Apeldoorn. A socedé un tem di frioe duroe, koe Rey a tendé, koe hopi hende di e lugar ai a sufri miseria pa falta di trabao.

Su Majestad ta manda jama Districtmeester i ta informa cerca djé, na situacion di su pueblo. Di berde, miseria tabata grandi.

"Ma kiko nos por haci pa nan?" Rey a puntra. Nos no por traha un camina nobo of cualkier otro trabao pa e hendenan gana algo? Doena mi e kaartji di Apeldoorn."

Nan a trece e kaartji, i unbé Rey a moenstra un lugar, bon pa traha un camina grandi i boenita, i útil pa henter pueblo. Drechamentoe di e camina tabata bien trabagoso, pa motiboe di mondi i seritoenan, ma pa judanza i consego práctico di Rey, muchoe hende a haja trabao i a scapa asina for di miseria di e winter duroe.

***

Fuera di es historianan aki i diferente otro, e boeki ta doena un rebista di goebierno di Rey Willem III huntoe coe su portret.

van Gonzaga, de beoefening der devotie tot dezen engelachtigen heilige ten warmste aanbeveelt, vooral den jongelieden, die uit het leven van den H. Aloysius kunnen leeren, met welk eene liefde en trouw men de Moederkerk en den apostolischen Stoel moet aanhangen. Ter verhooging en zegening van de viering schenkt de Paus daarop aan alle geloovigen onder de gewone voorwaarden rijke aflaten.

Italie.—Het kille voorjaar schijnt altijd het seizoen te wezen, waarin de internationale conflicten het weligst tieren. Evenals de vorige jaren heeft men nu in den aanvang van het jaar eene geheele reeks conflicten; om iets te noemen: het Engelsch Amerikaansche, het Amerikaansch-Duitsche, het Duitsch-Portugeesche, het Portugeesch-Congoleesche, het Portugeesch-Engelsche, het Spaansch Marokkaansche, het Italiaansch-Bulgaarsche enz. Thans is en nieuw incident deze reeks komen vergrooten: een Italiaansch-Braziliaansch. De oorzaak van het laatste is dit:

De hertog degli Puglie, prins van Savooie, een zoon van wijlen den hertog van Aosta en neef van koning Humbert, woonde den 12den Dec. met zijn adjudant, majoor Vespace, eene tooneelvoorstelling te Rio de-Janeiro bij. De loge van den president der republiek was hem beschikbaar gesteld. Zulks kwam niet overeen met het inzicht van een inspecteur van politie, die den hoogen bezoeker de loge uitzette onder handelingen en bewoordingen, die een groote beleediging voor den prins vormden.

De zaak heeft tot diplomatieke interventie aanleiding gegeven.

Frankrijk.—President Carnot heeft den Nederlandschen consul op Rhodes, den heer Ducci, benoemd tot ridder van het Legioen van Eer, omdat hij den Franschen Broeders der Christelijke scholen een terrein tot den bouw van scholen met 20.000 francs als bijdrage in de bouwkosten heeft geschonken.—Terwijl binnen Frankrijk dezelfde Congregatie door onrechtvaardige successie-wetten wordt uitgeperst, wordt hare ondersteuning in den vreemde bevorderd uit eigenbelang, omdat de Fransche missiën en scholen den nationalen invloed verbreiden.

—De cavalerie wordt met een nieuw model karabijn bewapend, die korter en lichter is dan de tot dusverre gebruikte. Het wapen is 75 cM. lang en heeft bij een kaliber van 8 mM. eene draagkracht van 2000 M. Vóór den aanstaanden herfst zullen er dertigduizend van in gebruik zijn genomen.

—Prins Nicolaas van Montenegro, die sedert eenige dagen te Parijs vertoeft, is de gast geweest van president Carnot. Ter eere van den Montenegrijnschen vorst gaf de president in het Elyseum een schitterend feestmaal, waarbij behalve de meeste ministers en enige generaals, ook Pasteur en Jules Simon aanwezig waren. Den dag tevoren was de Russische gezant met het geheele personeel der legatie in groot uniform den „eenigen waren vriend des Czaren" zijne opwachting komen maken.

—De tweede luitenant Winter, van de Russische garde, die over Duitschland te voet de reis van Petersburg naar Parijs heeft afgelegd, is den *18 Jan.* te Parijs aangekomen. Een talrijke menigte belangstellenden wachtte den voetreiziger aan de *Porte d' Allemagne* op en begroette hem met een: leve Rusland! Er waren zelfs dames aanwezig, die den Russischen officier ruikers aanboden.

—In de Kamer heeft Laur de regeering geïnterpelleerd over het wegvloeien van het goud. Hij viel haar aan wegens het leenen van 75 millioen goud aan de Engelsche Bank.

De minister Rouvier verdedigde dien maatregel en nam er de verantwoordelijkheid van op zich.

Eene motie van Laur, waarin verklaard werd, dat de verklaringen der regeering onvoldoende waren, werd verworpen met 428 tegen 29 stemmen.

Duitschland. — Dr. Ludwig Windthorst, de grijze aanvoerder van het Duitsche Centrum, die zich door zijn scherpen blik, zijne onvergelijkelijke bekwaamheid, zijne vastheid van beginselen, die niet van schuldig toegeven weet, het algemeen vertrouwen en daarmee tevens de achting en de liefde van alle Duitsche Katholieken heeft verworven, vierde Zaterdag een feest, dat hem ten hoogsten troost moet gestrekt hebben in de vele moeielijkheden en droefenissen, die onafscheidelijk aan het politieke leven verbonden zijn. Windthorst vierde zijn tachtigsten verjaardag, en uit alle steden, gouwen en bergstreken van het Katholieke Duitschland stroomden hem de blijken toe van de vereering en gehechtheid der Katholieken jegens den man, die hunne zaak zooveel goeds heeft bewezen, die hunne Staatspartij groot heeft gemaakt. In feestartikelen en liederen, in gebeden en offers voor zijn edel feestgeschenk: de Maria-kerk te Hannover, heeft aller vreugde zich lucht gegeven, en eenparig is de wensch, dat God den grooten man, wiens hooge geestesgaven tot in zijn hoogen ouderdom onverzwakt en scherp zijn als in de jeugd, nog lange jaren spare. Van den Paus ontving hij een brief, van verscheidene kardinalen en bisschoppen adressen, de *Osservatore romano* bevat aan de spits der buitenlandsche Katholieke bladen een welverdiend lofartikel, en niet alleen zijne getrouwe medestrijders, de wakkere mannen van het Centrum, wenschten hem geluk, ook uit het buitenland vloeiden hem de hartelijkste wenschen toe: o. a. zonden de Katholieke leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in Nederland hem een telegram van felicitatie.

Engeland. — De werkstaking der arbeiders van de Schotsche spoorwegen duurt nog voort; er zijn pogingen aangewend tot bemiddeling, maar deze zijn voorloopig opgegeven. Verschillende kleine stations zijn geplunderd. De machinisten zijn met steenworpen aangevallen, en zelfs zijn banen opgebroken, wat tot eenige ongelukken aanleiding heeft gegeven. De politie te Glasgow wordt wordt dientengevolge versterkt.

Luxemburg. — De Fransche bladen hebben sinds de troonsbestijging van hertog Adolf van Nassau als groothertog van Luxemburg meermalen in min of meer openlijke termen de vrees te kennen gegeven, dat Duitschland van deze omstandigheid zou gebruik maken, om Luxemburg, zoo niet deel te doen uitmaken van den Duitschen bond, dan ten minste het een geheim bondgenootschap met Berlijn te doen sluiten. De *Standard* maakt van die veronderstelling gewag en spreekt de overtuiging uit, dat de Luxemburgers volstrekt geene sympathie voor een dergelijk plan gevoelen. Indien zij, zegt het officieuze blad, de dwaasheid mochten hebben, een dergelijk denkbeeld voor te staan, zou Europa toch ongetwijfeld op het gezond verstand en de goede trouw van Duitschland kunnen rekenen, om hen voor de gevolgen van hun gebrek aan oordeel te behoeden. Eene militaire conventie tusschen Duitschland en Luxemburg, eindigt het blad, zou eene uitdaging zijn aan het adres van Frankrijk.

—Ofschoon het groothertogdom Luxemburg niet meer tot de Kroon der Nederlander behoort, blijft toch de Koninklijke Familie in het bezit harer particuliere bezittingen in dat land. Volgens hetgeen de hr. M. A. Perk in zijne beschrijving van Luxemburg daaromtrent mededeelt, beslaan deze eene oppervlakte van 2500 h. a., waarvan 1800 bosch en houtgewas en 700 landerijen en weiden. Met inbegrip van den inboedel van het kasteel Berg en van de haar toebehoorende meubelen van het paviljoen Walferdange, wordt de verkoopwaarde van 's Konings bezittingen op ongeveer 2 millioen gulden geschat.

Belgie.—Den 15 Januari werden twee lichtingen der Belgische militie onverwacht onder de wapens geroepen. Thans is het duidelijk geworden, om welke reden dit geschiedde. De regeering had nl. een uitgebreide samenzwering ontdekt, die weldra tot eene uitbarsting had moeten komen.

Op het progressistisch congres had een der hoofden van de radicalen, de oud-afgevaardigde Demeur, uiting gegeven aan den haat der liberalen van alle nuances tegen het huidig overwegend conservatief parlement door de uitdrukking: "Men smijte het door 't venster!" De partij der revolutie, die reeds zes jaren lang zonder vrucht geagiteerd had, om de verloren heerschappij te herwinnen, besloot tot een stouten slag. Een komplot werd op touw gezet tusschen de radicale en socialistische leiders; de doctrinaire mannen hielden zich er buiten, maar namen eene niet ongunstige houding tegenover het plan aan, in de hoop een gedeelte der kastanjes te bemachtigen, die de heethoofden uit het vuur zouden halen. Er werd eene beweging uitgelokt ten gunste eener grondwetsherziening; een verzoekschrift dat deze hervorming vroeg, zou door eene deputatie aan den voorzitter der Kamer worden aangeboden. Dit moest het sein wezen van het oproer. Men rekende erop, dat, wanneer eenmaal de stoot was gegeven, de beweging zou voortduren, dat er dagelijks ongeregelheden te Brussel zouden plaats hebben, en dat de opstand zich met behulp der geheime vertakkingen uit de hoofdstad in de provinciesteden zou overplanten, evenals in 1857 is geschied. Het waakzame ministerie ontdekte den beraamden aanslag; uit de ontvangen rapporten bleek, dat deze niet alleen tegen het parlement en het kabinet, maar zelfs tegen het koningschap bedoeld was. Het ministerie verlangde van den burgemeester van Brussel, dat deze krachtige maatregelen zou nemen tegen eventueële ongeregelheden, maar de heer Buls die de plannen zijner geheime bondgenooten niet wilde tegenwerken, zeide, zulks overbodig te achten, daar de aangekondigde aanbieding van eene petitie aan de Kamer eene zuiver constitutioneele daad was, waarvan het niet te voorzien was, dat ongeregelheden het gevolg zouden zijn. De regeering, die voorzag, welk een gebruik de man van 7 September van zijne politiemacht, zou maken, nl. de oproermakers laten begaan, ging toen tot den krassen maatregel over, die eerst om zijne onverklaarbaarheid groote verwondering wekte en later door alle ordelievenden in den lande werd toegejuicht. Tevens had zij de voorzichtigheid, de munitie der burgerwacht uit het tuighuis te laten verwijderen, de gendarmerie te versterken en wagons voor het vervoer van afdeelingen cavalerie gereed te houden.

De radicalen hebben thans van hun plan moeten afzien en bekend gemaakt, dat zij wegens de weigering van den voorzitter der Kamer, om hunne deputatie te ontvangen (eene omstandigheid, die waren er geen troepen aanwezig, hun zeer welkom zou geweest zijn) het adres zullen overreiken aan een der afgevaardigden van Brussel, die voor de grondwetsherziening zijn. Deze afgevaardigde is de heer Buls, die van zijne dubbele hoedanigheid als volksvertegenwoordiger en burgemeester misbruikt maakt, om de deputatie ten stadhuize te ontvangen, hoewel de zaak niets met gemeentebelangen heeft uit te staan, en er zoodoende een eenigszins officiëlen stempel aan te geven.

Zwitserland.— Ter nagedachtenis van den door de Tessineesche revolutionairen op 11 September vermoorden staatsraad Rossi zal een gedenkteeken worden opgericht. Twaalfduizend francs zijn reeds bijeen. Men spreekt van een marmeren borstbeeld, dat in de vergaderzaal van den raad van State zal geplaatst worden.

Amerika.-Het geheele Indiaansche kamp is te Pineridge generaal Miles zijne onderwerping komen aanbieden. De Indianen hebben hunne wapenen overgeleverd. Hoewel er nog eenige tijd tot geheele bevrediging noodig zal zijn, wordt de oorlog als geëindigd beschouwd.

Zuid-Amerika. — In vier jaren tijds is de Argentijnsche postadministratie eene som van vijftien millioen gulden ontstolen.

Bij de liquidatie van het regime Celman bleek het postwezen, dat onder directie van dr. Carcano, een boezemvriend van den expresident, had gestaan, een tekort van ongeveer elf millioen pesos op te leveren. Tallooze brieven met geldswaarden heetten nl. verloren te zijn gegaan en waren nooit vergoed; daarenboven bleek er voor groote sommen meer postzegels te zijn uitgegeven, dan de Staatsdrukkerij had geleverd. De praktijk van Carcano bestond o. a. hierin, dat hij in zijne woning eene steendrukkerij had opgericht, die post- en wisselszegels van alle soorten vervaardigde, en waarmede hij vele millioenen verdiende.

De Argentiniërs zijn aan zulke ontdekkingen echter reeds gewoon, zoodat de mededeeling van de door de bladen onder de gewone gemengde berichten geplaats werd. Ook zal het niemand invallen, gerechtelijke vervolging tegen Carcano te eischen, die in ongestoorde rust van zijne geroofde millioenen te Buenos-Aires leeft.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 13 di Febrero.

París.— Banki di Inglaterra a caba di manda e di dos miljón di libra esterlina, koe banki di Francia a yegá di facilitéle.

Londres.— Gobierno tin intención di adoptá un política di deskite (represalia, wedervergelding) contra tarifanan americana.

La Reina lo bai haci un viaha na continente, dia 20 di Marzo.

Madrid.—Republicanonan a tene algun reunión i doena algun comementoe na principal stadnan di Spanja.

New York.—E tratado di reciprocidad coe Brasil ta admití importación di sucoe di Brasil na Estados Unidos. Brasil, di su parte, ta admití toer grano, carbonsteen i máquinanan pa agricultura, liber di derechi. Día 1 di Enero di 1892, e tratado lo drenta na vigor.

14 Feb:

París.—Courant *Le Moniteur* a publicá un artículo, contra e ministro dobo italiano, de Rudini, bisando koe e ministro a declará di ta satisfecho coe e triple alianza. E mes courant ta bisa tambe koe Italia lo siguí su política di enemistad contra República francés.

Gobierno portugués ta toemando medidanan seria contra courantnan republicano; hopi di nan koe ta sali na Oporto, a ser suspendé.

Londres.—Noticianan di Chili ta bisa koe revolucionarionan ta resuelto di defendé nan causa i koe bien pronto nan ta spera di bombardeá Iquique.

Berlin.—General Wittich lo toema lugar di conde Waldersee, como gefe di Estado mayor alemán.

Madrid.—Tin rumor koe na habrimentoe di Cámaranan, Gobierno lo presentá un proyecto di amnistía; Zorilla, e gefe republicano, lo disfrutá di djéle.

16 Feb:

París.— Francia a caba di ser invitá pa toemá parti den exposición di Chicago na 1893.

Londres. — Dillon i O'Brien a yega Folkestone i nan a entregá nan mes prisionero.

Na inmediación di stad nan a haya cadaver di un muhé hoben, cortá na pida pida. Muhénan toer ta indigná contra polisnan.

Contestando lord Dunraven, gefe di gabinete dici koe conferencianan colonial lo nengá e sistema político na vigor i koe colonianan no ta dispuesto na consentí aumento di nan contribuciónnan pa defende imperio.

New York.—General Sherman ta na último extremo.

Tabatin un explosión den un fábrica na Quebec, koe a matá 25 hende i heridá algun.

17 Feb:

París.—Mr. de Freycinet ta proponé di formá un curpa di 20.000

voluntario pa colonianan, coe un término di cincoe anja di servicio.

Londres.—Nan a cerrá Dillón i O'Brien den prisión di Glommel. Tabatin un reunión di miembronan di parlamento i representantenan di colonianan, coe mira di studiá e cuestión di relaciónnan comercial den colonianan i metrópoli.

Madrid.—Noticianan di Melilla ta participá koe jioenan dj'ayi ta haci oposición pa spanjonan establecé nan na frontera i nan ta comprando armamento.

New York.—General Sherman a moeri.

Revolucionarionan di Chili a bolbe triunfá cerca Tarapaca.

Un candela di poca importancia a causá algun danjo na Oficina di correo na New York.

18 Feb:

Paris.—Courantnan francés ta aproba e manifestación dje gefe di gabinete italiano pa trata di restablecé e relacionnan di amistad den Francia coe Italia.

Londres.—Courantnan inglés ta kere koe paz di Europa ta sigurá, pa motiboe dje visita koe príncipe Francisco Fernando a haci Czar.

Madrid.—Ruiz Zorilla ta aceptá e amnistía bao di condición koe algun empleo civil lo ta doená na e oficialnan bibá na tera extrangera i koe podiser tabata complicá den tramanan revolucionaria.

Antayera nochi.

Paris.—Obreronan na Bélgica a dirigí nan den e dianan aki na obisponan, suplicando nan cooperación, afin koe nan por haya sufragio general.

Londres.—Den e dianan aki respondi di lord Salisbury na e ministro americano Blaine, tocanti e cuestión di lamar di Behring, a bai Washington. Entrega di O'Brien i Dillon na policía inglés a causá grandi agitación na Irlanda.

Madrid.—Gobierno ta dispuesto na facilitá bolbementoe di Zorrilla i di toer e oficialnan koe a refugiá nan na tera estrangera; e oficialnan lo ta colocá den reserva coe nan mes gradoe.

Roma.—E gabinete nobo ta proteccionista. Rumor ta circula koe lo tin medida toemá pa haci oposición na bendementoe di toer binja francés. Lo tin medida di represalia toemá contra Estados Unidos.

New-York. — Noticianan di Buenos Ayres ta participa koe gobierno a descubri un conspiración, koe tabatin pa obheto di mata toer e hendenan na mandoe.

Nobo yegá di Chili ta bisa koe revolucionarionan a obtené más triunfo. Parti di stad "La Pisague" a ser kimá, i barcoenan di guerra di revolucionarionan a destruí "Iquiqué."

VERSCHEIDENHEDEN.

De speld is één van de kleine helpsters in 's menschen leven, waarover men zich gewoonlijk al heel weinig bekommert, zoodat men één enkele speld meestal steeds onder de geheel waardelooze dingen pleegt te rangschikken. Toch mag het vervaardigen van de spelden één van de meest grootsche industrieën heeten.

In Birmingham worden elken dag 37 millioen spelden vervaardigd, terwijl de overige Engelsche fabrieksteden er dagelijks ongeveer 19 millioen leveren. In Frankrijk worden per dag omstreeks 20 millioen spelden gemaakt; met andere landen levert er Duitschland dagelijks 10 millioen. — Summa summarum: 86 millioen spelden per dag en per jaar 25.800.000.000 spelden.

Dus speelt in de industrie zoowel als in de natuur het allerkleinste door zijn groote massa een hoogst gewichtige rol. Voor arbeiders, fabrikanten en kooplieden is trouwens de kleine, nietige speld nog gewichtiger dan de reusachtige veelbeheerschende locomotieven en kanonnen.

Publieke verkooping.

Op Donderdag den 26 dezer, des middags te 12 uur, zal in het openbaar, ten *sterfhuize* van Mev. Wed. I. A. Scheidelaar, geb. Kleindorp, verkocht worden:

Het huis en erf N°. 66 B, gelegen op den Berg-Overzijde — staande ten haren naam.

De bewijzen van eigendom en veilconditiën, zullen ter inzage liggen van gegadigden, gedurende 8 dagen vóór den verkoop, ten kantore van den Notaris J. H. Schotborgh, terwijl het effect van *nu* af, te bezichtigen is.

Te gelijkertijd zullen aldaar eenige goed onderhouden meubels verkocht worden.

Curaçao, 6 Februari 1891.

J. H. M. Ellis,
Testam: Executeur.

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT é HIJOS, Curaçao